

Berättelse

över

undersökning av 3 st. gravrösen på Lägplattkangas
i Koskeby by av Vörå socken sommaren 1923.

Röset N° III.

Detta framträdde synnerligen tydligt på grund av den
täta enbusk-, barris- och mossvegetationen på detamma.
Även några mindre träd växte inom området av röset. Först
sedan marktäcket avröjts kunde stensättningen tydligt
skönjas. I södra delen av röset lägo dock mycket få stenar.
Här syntes 2 gropar, troligen istadkomna genom grävning
av skattsökare. Den östliga gropen var grundare: v:a
30 cm under marknivån; den västliga sträckte sig till
ett djup av v:a 45 cm och gränsade till 2 större jordfasta
stenar. En del av röset var avskuret och förstört av
den förbiledande vägen. Vid kanten av denna framträdde
tydligt en rad av större i sanden inbäddade stenar.

Stenarna vid kanten av röset lägo i 2 lager utom
vid södra delen, där - som redan framhållits - endast en-
staka stenar förekommo. I de nämnda groparna visade
sig jorden bestå av sand utan inblandning av vare sig
rot eller brända ben. Rösets övre stenslager utgjordes av hu-
vudstora stenar, omväxlande med något större. Det undre
lagret, som sträckte sig ned i den orörda naturjorden,
bildades av stenar av 2-3 mansbördors storlek. Mellan
dessa lägo rätt stora mängder av knyträvsstora ste-
nar. Något anmärkningsvärt iaktogs icke vid undersök-
ningen av de periferiska delarna av röset. Endast några
obetydliga spår av rot antecknades jämte en och annan
kolbit.

I centrum av röset lågo stenarna i 4-5 lager. Underst, sträckande sig ned i naturjorden, funnos stenar av rätt anse-
lig storlek; ovanpå dessa lågo mindre stenar och klapper-
stenar, delvis skörbrända. Mellan dem fanns sot i mindre
mängd jämte brända benbitar, koncentrerade huvudsak-
ligen på 2 ställen såsom synes av kartan.

Fynd.

- 1) Kniv; låg i sanden under en sten.
- 2) Stycke av en brons Halsring; anträffades i sanden under
en större sten.
- 3) Bitar av en hästtand.

Järnfragment och lerkärleksbitar; bittet av en gam-
mal spade, inkälat mellan 2 större stenar.

Notering. Enligt meddelande av 80-åriga kvin-
nan Ulrika Knubb från Koskeby, var det röset N° III, som
huvudsakligen lämnat material till det strax söderom
detsamma liggande långa stengärdet. När detta i början
av 1850-talet anlades, kallade Ulrika Knubb kor invid
Läggpeltkangas. Hon var då en 8-årig flicka och följde med
intresse arbetet. Röset var enligt hennes beskrivning stort
och högt. När man kom till botten, och började bryta
upp stenar, hittade man flere saker under dessa. Ulri-
ka grävde själv i rösbottnen och anträffade några stycken
tumändsstenar, randiga pärlor, som sedan förkommit.

Röset N° IX

Rösbottnen, som knappt kunde skönjas under mark-
täcket, bestod av mindre stenar; större av en mans-
bördas storlek förekommo sparsamt. Vid kanterna av
röset lågo stenarna i 3 delvis i 4 lager, medan de i
mitten förekommo i blott 1-2 lager. Här kunde knappt
något kulturlager iakttagas; endast små stänk av sot
syntes ytterst sparsamt. Inom röset anträffades 6 st.
starkt sotprämgda ställen, sträckande sig 30-35 cm under
marknivån. Brända ben förekommo talrikast i nord-

östra delen av röset. Lerkärlsbitar hittades vid fynden
N^o: 21 och 23, men särskilt vid N^o: 11-14.

Fynd.

- 8215: 7 1) Omböjd skära.
8 2) 2 bitar av ornerad bronsarmring.
9 3) 1 bit " " "
10 4) 2 ornerade bronsbitar.
11 5) Länkar av bronskedja.
12 6) Ornerad bronsbit.
13 7) Skära.
14 8) Kniv.
15 9) Runt bronsspärre.
16 10) D:
17 11) Smalt järnföremål.
18 12) Stycke av en kniv.
19, 20 13) Bitar av ett bryne (eller gjättsten?).
21 14) Smalt järnföremål.
22 15) D:
23 16) Järnsölja.
24 17) Vinkelformigt järnföremål.
26 18) Prydnadsnål.
27 19) Böjt järnföremål.
28 20) Kniv.
29 21) Kniv med ornerad holk.
30 22) Bryne av sandsten.
31 23) Sax.
32-33 24) Länkar av bronskedja.
33 a 25) Del av en bronsölja.
34 26) Ornerad bronsbit.
35 27) Delar av järnbeslag.
36 28) Bit av ett järnföremål.
37 29) Länkar av bronskedja.
38 30) Ornerad bronsbit.

Järn- & bronsfragment samt lerkärlsbitar. Flere små
stycken av kisel. Dessa lägo huvudsakligen vid fynden
N^o: 7-10 och 11-14 men även vid 21-23.

Röset N^o X

Detta bestod av mindre stenar, av vilka högst få överstege tyngden av en mansbörd. I centrum av röset lägo stenarna i blott 1 lager, medan de i norra delen förekommo i 4-5 lager, vilka mest utgjordes av huvudstora stenar och mindre. De inre delarna av röset saknade kulturlager och brända ben nästan fullständigt. I södra delen av röset lägo stenarna i 2-3 varv. Inom röset anträffades 5 st. sotgropar, av vilka den, som inneslöt fynden 11-13 var djupast och sträckte sig 60 cm under markytan. De övriga sotgroparna mätte i djuplek endast 30-35 cm.

Fynd.

- 8215: 56 1) Stycke av ett beslag av brons och järn.
2) Ornerad bronsbit.
58 3) Del av en armring av brons.
59 4) Järnsölja.
60 5) Stycke av en bronskedja.
61 6) D:
57 7) Bit av ett bronsspänne (?).
8) Ornerad bronsbit.
9) Stycke av en bronsarmring.
66 10) Nedre delen av en sveggad svärds klinga, omböjd.
67 11) Omböjd kniv.
68 12) Handtrissa av ler (eller skiffer?).
69 13) Övre delen av en sveggad svärds klinga.
70 14) Några länkar av en bronskedja.

Lerkärleksbitar, slaggstycken, järn- och bronsfragment.

Vörå i augusti 1923.
Jacob Tenggren.

Vörci, Säipellkangas, Riset N° III

no 1
#6037

Ino. 8215

14

koju'd
merin päin -

J. Tegenqren 1923

Vood, Läggelkangas. Rösät N^o X

In. 8215

15

6039

J. Tenggren 1923

mag
6638

Vera, Säppelkangas. Köselt N: IX

In 8215

13

J. Tenggren 1923

ny 6037

VÖRÄ

RÖSET III PÅ LÅGPELTUNGS

JFR. INVENT. 8215

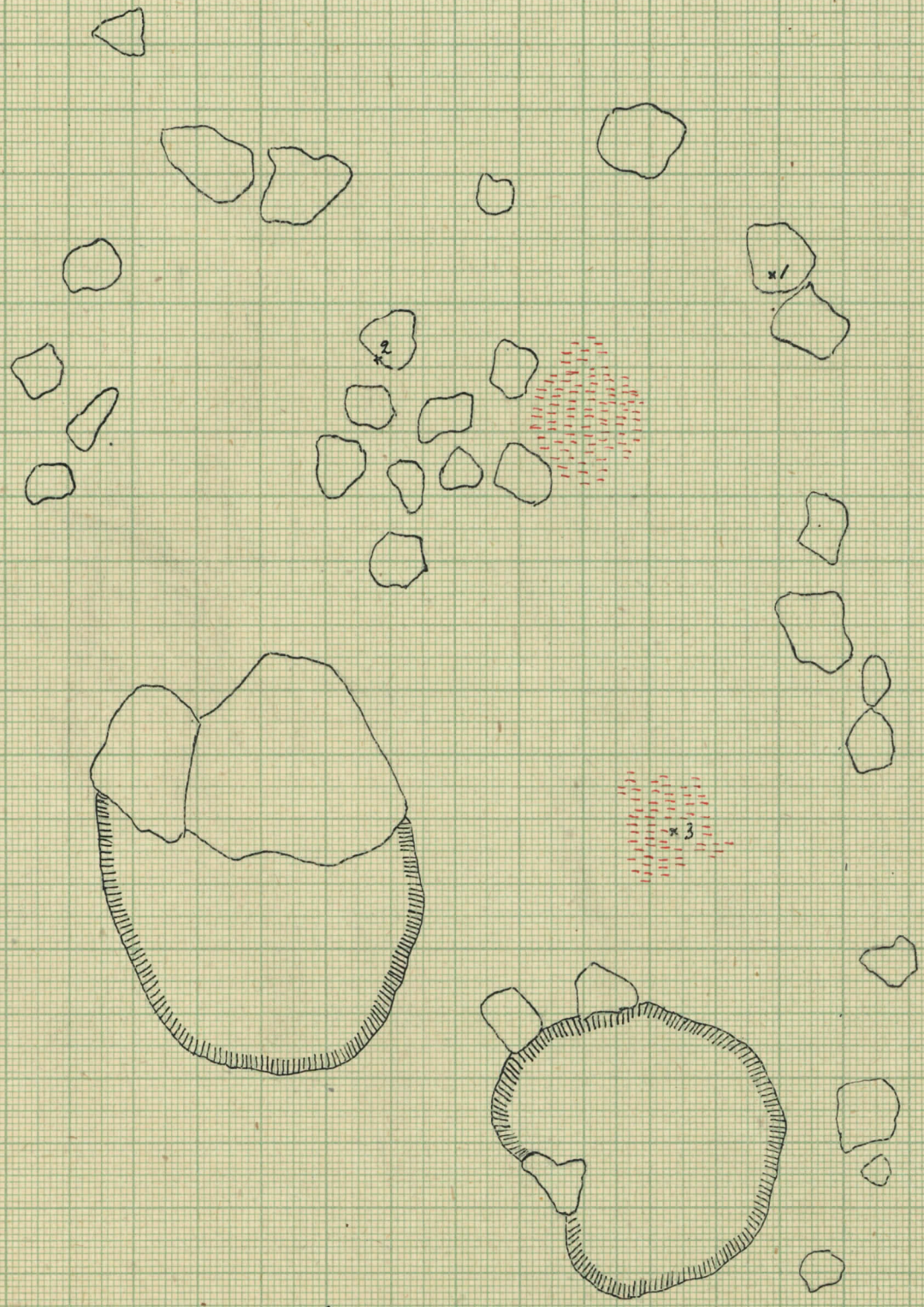
J. TEGENGREN 1923

Karta
 över
 Riset No III Långellkangas.

Vörå, Koskeby.

1923.

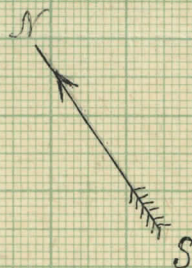

Skala

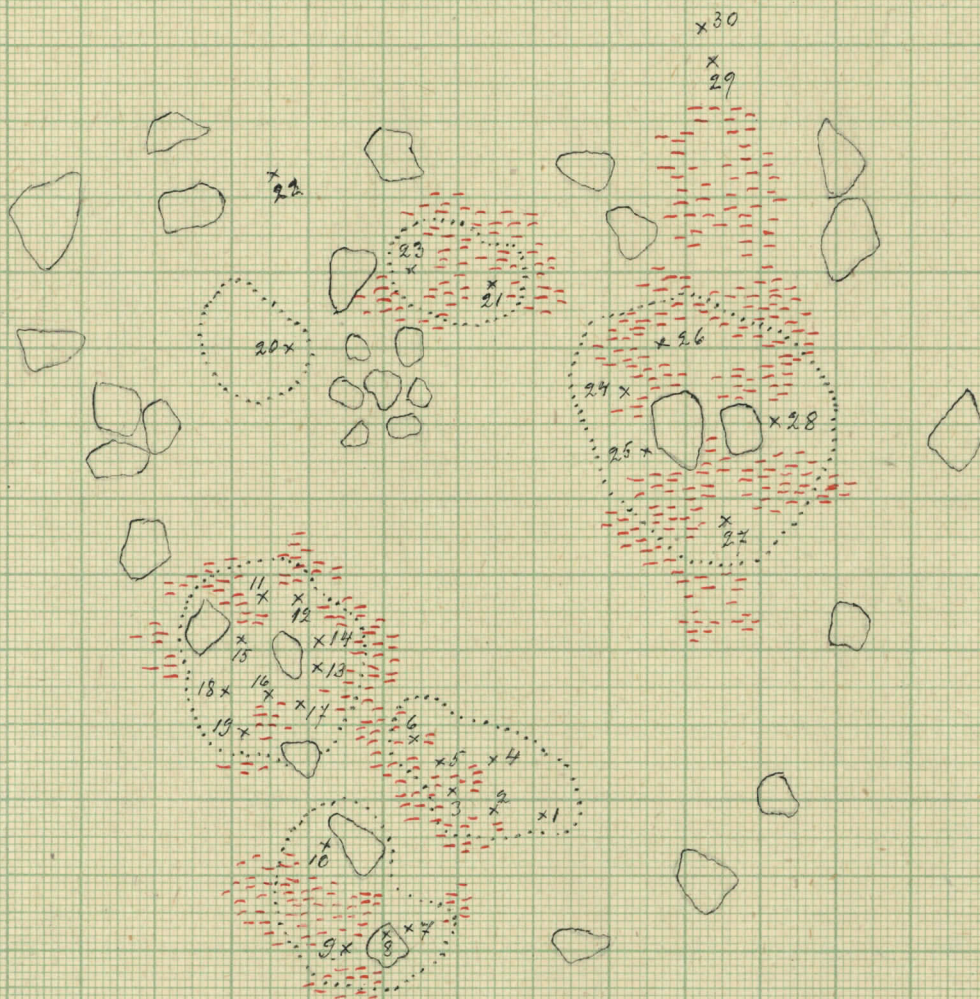
J. Tegerström.

Karta
 över
 Riset № IX Lågreltkangas,
 Vörrå, Koskeby.
 1923.

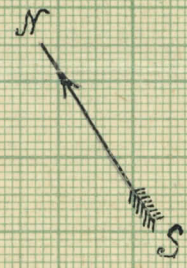
..... Gräns för sotfläck.

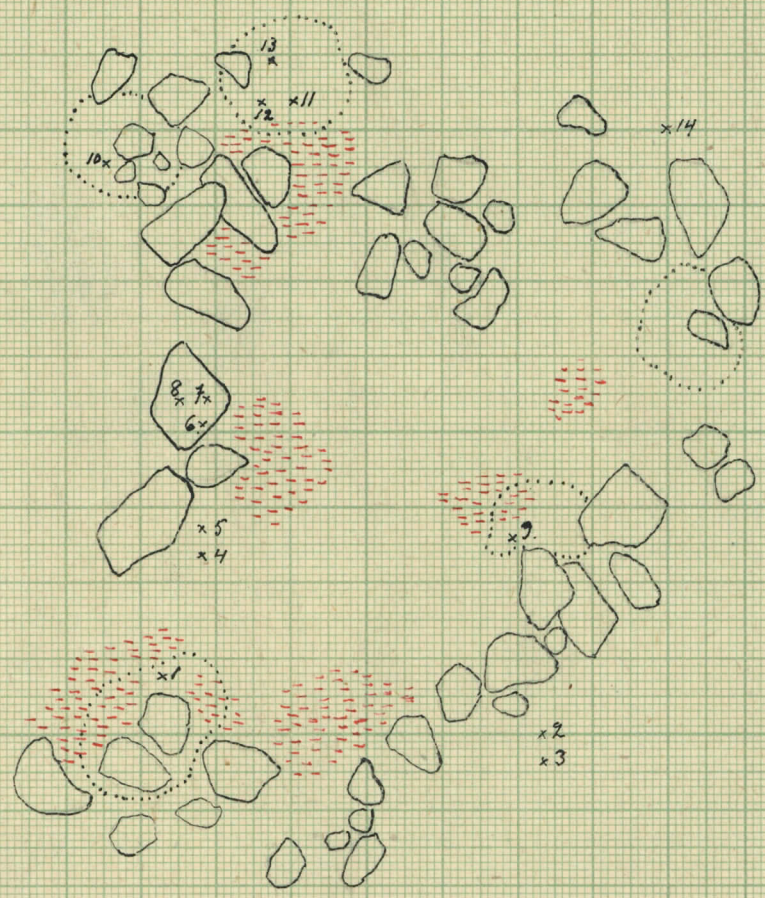
J. Sjöengren.

Karta
 över
 Riset N^o X på Lågpettkammas,
 Töra, Koskeby
 1923

..... gräns för sotläckor.

Skala.

J. Tegenqven.